

Регіональна інвестиційна політика і проблеми розвитку будівництва в Україні

Шекишув О.А., Харківська національна академія міського господарства

Криза 2008-2009 рр. суттєво загальмувала розвиток будівельної галузі в Україні. Ринок упав майже на 70% за три роки. На сьогоднішній день будівництво перебуває в затяжному періоді депресивної стабілізації. Забудовники розуміють, що ціни на житло повинні бути доступніші, однак не можуть змінити ситуацію через недостатню державну підтримку. Розвиток будівельної сфери гальмують високі ціни на будматеріали, відтік фахівців за кордон, неурегульовані відносини з комунальними службами й непривабливі умови для впровадження енергозберігаючих технологій та т.д. Впровадження інноваційних технологій на фоні кризи втратило актуальність, адже більшість компаній, фірм та підприємств усі зусилля спрямовували на збереження свого бізнесу.

Важливою передумовою стриманої динаміки обсягів будівельного виробництва є наявність значних диспропорцій у розвитку регіонів. Пошук дієвих інструментів державної політики щодо подолання економічної та соціальної нерівності регіонів є першочерговим завданням влади. Одним із важливих чинників ефективного функціонування економіки є залучення інвестицій. В Україні існують суттєві відмінності щодо інвестиційної привабливості регіонів. Як свідчить статистика, лідерами у залученні інвестицій є м. Київ, Дніпропетровська, Донецька, Харківська, Київська області.

Це пояснюється тим, що столичний статус сприяє залученню додаткових фінансових ресурсів: прямих інвестиційних ресурсів, активів банківської системи, інститутів фондового ринку, страхових фондів. Лідерство Донецького регіону забезпечується монопольним становищем у паливній галузі та металургії. Ще одним сприятливим чинником зосередження інвестиційної діяльності у Харківщині та Львівщині є підготовка до проведення футбольного чемпіонату Євро-2012.

Значна диспропорція у сфері економічного розвитку регіонів спричинена проблемами, що, насамперед, впливають на конкурентоспроможність: відсутність інноваційної спроможності підприємств та низька інвестиційна привабливість територій. Завданням державної влади є забезпечення регіонів інструментами державної підтримки, за допомогою яких вони зможуть бути конкурентоспроможними на ринку інвестицій та інновацій.

Рейтинг конкурентоспроможності регіонів України складає Фонд “Ефективне управління” разом із Всесвітнім економічним форумом, ґрунтуючись на дослідженнях за 12 складовими. Зокрема, заключний складник – впровадження інноваційних технологій містить такі показники: можливості для інновацій, якість науково-дослідних установ, витрати компаній на наукові та науково-дослідні роботи, співпраця між

університетами та бізнесом у дослідницькій діяльності, державні закупівлі передових технологічних продуктів, наявність наукових та інженерних кадрів, патенти на винаходи, захист прав інтелектуальної власності. У цьому рейтингу Україна посідає 62 місце серед 133 країн за рівнем інноваційного впровадження.

Будь-які інновації вимагають великих фінансових ресурсів. Такими ресурсами можуть бути прямі іноземні інвестиції, державні кошти, внутрішні інвестиції. Оскільки в Україні існує значна інвестиційна диференціація окремих регіонів, владі, як державній так і місцевій, варто провадити виважену політику щодо потенційних інвесторів, вживати заходи щодо зниження впливу негативних чинників на інвестиційний клімат, вирівнювання економічних показників територій, використовувати світовий досвід в оновленні правової база інвестиційного законодавства.